

Kiszúrta egyszer egy kritikus, hogy az óbudai órás fiát eredetileg nem is Gulyásnak hívják. Akkor már legalább negyven éve Svédországban élt, könyvtáros volt, könyveket olvasott sok nyelven. Azt mondanám, hogy mindent elolvasott, nem csak rakosgatott, persze, tudom, hogy mindent elolvasni nem lehet, tehát mindent olvasott, tudott mindent, azaz bármit el tudott olvasni. Egy erdélyi utazás vette rá, hogy írjon. Nem tudom pontosan, hogy mi történt benne. Ma úgy mondanám, hogy hazatalált – de honnan, hova? Amikor az első szövegeit olvastam, azt gondoltam, hogy egy fiatal prózatehetség. Olyan mondatokkal találkoztam, amilyenekkel rendszerint fiatal íróknál, akik tudják, hogy írni egészen mást jelent, mint beszélni. Az írás másféle gondolkodás arról, amit mondani akarok. Visszaolvasom, és nem tetszik. Mintha nem én írtam volna, vagy nem én olvasnám, és nem magamnak írok. Gulyás Miklós első általam olvasott szövegeiben egy középiskolás bizonytalankodásaival találkoztam. Úgy javítottam ki a mondatait, mint egy gonosz magyartanár. Nem tudtam, kivel van dolgom, az elektronikus kommunikáció teljesen személytelen tud lenni, és idővel a szerkesztő igyekszik valamiféle távolságot tartani: a szerkesztőnek lapot kell összeállítani, a szerző pedig el akarja mondani a magáét. Amikor egyszer megint, sokadszor Gulyás Miklós szövegeit olvastam, arra eszméltem, hogy egyre kevesebb alkalommal kell javítanom. Ez az ember megtanult írni, megtanult magyarul fogalmazni, és szereti azt, amit csinál. Mindig is azt gondoltam, hogy prózát írni, történeteket mesélni átlagemberi tevékenység. Arról beszélni, amit az ember pontosan, jól és könnyen tud, magától értetődő. Pedig nem az. Most már biztosan tudom, hogy Gulyás Miklós, amikor egy erdélyi utazás hatására írni kezdett, az anyanyelvével találkozott. Anyanyelve mindenkinek van, annak is, aki nem tud róla, annak is, aki nagyon messze kerül tőle. A tér és az idő áthidalható. Az óbudai órás fia, aki nyugdíjas korában jött rá arra, hogy ő magyar író. Mekkora utakat kell néha bejárni...

Kategória: Deleatur

Denumire autor: Vida Gábor

Látó Szépirodalmi Folyóirat